Paul Csavdari

Tehnica filosofică a paradoxului

După ce a centrat întreaga sa teologie pe cruce, apostolul Pavel dezvoltă un sistem coerent în aparență, dar profund contradictoriu, printr-o tehnică recunoscută din filosofia greacă târzie: construcția de paradoxuri deliberate. În acest sistem, adevărul nu este ceea ce este evident, ci exact ceea ce pare absurd. Astfel, crucea, care pentru orice martor al evenimentului era o rușine, o crimă și o dovadă a respingerii, devine „înțelepciunea lui Dumnezeu".

1. Strategia inversării: adevărul prin contrariul evidenței

Pavel afirmă în mod repetat că ceea ce pare o nebunie este, de fapt, înțelepciune:

„Ceea ce este nebun în lume, Dumnezeu l-a ales ca să facă de rușine pe cei înțelepți."
(1 Corinteni 1:27)

„Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii ca să facă de rușine pe cele tari."
(1 Corinteni 1:27)

Această formulare este identică în structură cu tehnica dialectică filosofică, în special din tradiția stoică și preluată mai târziu de neoplatonism și Hegel: ceea ce este aparent slab sau absurd este, în realitate, superior.

Este o inversiune a valorilor, o anulare a logicii evidente în favoarea unui „adevăr mai adânc" care nu poate fi verificat, doar acceptat.

Pavel nu demonstrează această afirmație, ci o impune ca axiomă. Cine o acceptă e „ales"; cine nu, rămâne „poticnit" sau „nebun".

2. Rezultatul: o axiomă religioasă imposibil de contestat

Pavel a construit un sistem închis, în care:

- Răul este „bine" (crucea e înțelepciune),
- Refuzul de a accepta paradoxul e o dovadă de slăbiciune spirituală,
- Critica nu primește vreun răspuns, ci este anulată prin etichetare,
- Logica profetică este înlocuită cu o filosofie de tip sacru, inaccesibilă celor „firești".

Aceasta este tehnica unui sistem ideologic: închide mintea într-un cerc, îi oferă o axiomă aparent „profundă" (de fapt contradictorie), și elimină din start orice obiecție.